

Punt de Vista

El Punt Avui expressa la seva opinió únicament en els editorials. Els articles firmats exposen les opinions dels seus autors.

GRUP HERMES

President: Joaquim Vidal i Perpinyà.
Consell d'Administració: Lúcia Vidal i Juventench (vicepresidenta), Eduard Vidal i Juventench, Esteve Colomer i Font i Joan Vall i Clara.
Consell Editorial: Xavier Albertí (president), Joan Villarroja (vicepresident), Joan Ballester, Josep Delemus, Lluís Foix, Rosa Font, Dolors Lloveras, Jordi Maluquer, Jaume Oliveras, Vicent Sançhis, Teresa Seseras i Pep Collellidemont (defensor del lector).

Direcció Executiva: Joan Vall i Clara (conseller delegat), Xevi Xirgo (Informació General), Emili Gispert (Informació Esportiva), Toni Muñoz (Serveis), Josep Madrenas (Webs i Sistemes), Albert París (Comunicació), Anna Maria Ribas (Gerència Comercial), Miquel Fuentes (Administració i RH), Lluís Cama (Producció), Concepció Casals (Distribució) i Ricard Forcat.

Keep calm

Enric Vila

EL SEU VIATGE A GRÈCIA, LA CLAU PER ENTENDRE L'ACTUALITAT DEL PAÍS

Juan-José López Burniol

Notari

Gaziel, 1915

Casta

La defensa que Podemos i Ciutadans van fer l'altre dia del monopoli aeri madrileny davant de tot Europa va tornar a posar de manifest que el reformisme espanyol és purament estètic. Els propers mesos veurem fins a quin punt el partit revolucionari espanyol i el partit liberal jove han quedat abduïts per l'estat corporatiu que pretenen combatre –i desmantellar, diuen– fins i tot abans de tocar cuixa. Després de tanta retòrica regeneracionista, i de parlar tant de canviar Espanya, els partits que porten al programa la reforma de l'Estat seran els primers que s'hi adaptaran i el nodriran de carn juvenil i fresca. Si Catalunya ha demostrat que, de moment, no té prou coratge per trencar amb Espanya, els nous líders reformistes que han crescut a remolc del procés català no tenen la pa-

L'Estat vol incorporar uns quants joves al sistema de repartiment

ciència, ni encara menys la humilitat, que cal per anar més enllà de la cosmètica i la perruqueria. Iglesias és ideal perquè la llotja del Bernabéu segueixi traient suc de la classe mitjana, mentre que Rivera és el jove professional que el pont aeri necessita per intentar participar de les prebendes de l'Estat sense passar pel sobiranisme. L'amenaça del referèndum ha despertat molt interès per tancar la Transició amb un oblit definitiu que permeti girar full i enterrar d'una vegada la història de Catalunya, que sempre porta tants problemes –per això, tan important com destruir Pujol és acarnissar-se amb la seva figura–. Els propers anys el sistema serà benivolent amb l'arrogància dels polítics joves que, amb la seva ambició i pedanteria, contribueixin a esborrar el passat. Els diaris parlen de reformes i revolucions, fins i tot de canvis generacionals, però la realitat és més prosaica: l'Estat tracta d'incorporar uns quants joves al sistema de repartiment per envernissar de novetat i d'espectacle la imatge de la casta. Si Catalunya no s'independitza, podem veure canviar molt el discurs de Podemos i de Ciutadans, però de cap manera no veurem canviar Espanya. Iglesias i Rivera potser recorden Felipe González i Suárez, però només són un simulacre, una transfusió de sang per revifar vells esquelets i mòmies.

El 12 d'octubre de 1915, Agustí Calvet –Gaziel– empenia viatge des de París fins a Grècia. Un viatge que va donar per acabat, a bord del vaixell *Hellenia*, el 19 de novembre, i del qual va deixar constància en unes extenses notes recollides en forma de dietari, que va publicar –amb una aclaridora introducció– l'any 1917, sota el títol *De París a Monastir*. L'objectiu del viatge, en plena Guerra Europea, era intentar entendre el que estava passant “en el caos de confusió, de lluites polítiques, de passions desbordades i de sacrificis sagnants en què estava convertida la regió balcànica al finalitzar l'any 1915”. Per aconseguir-ho s'esforçà a “recollir els estats d'esperit, la fisonomia momentània, les secretes intencions, els anhels, simpaties i odís del poble grec”. Va conèixer el rei Constantí, Venizelos i els altres polítics més importants del país. I així arribà a formular algunes conclusions que, un segle més tard, ens poden donar alguna llum per entendre la realitat grega actual.

LA PRIMERA CONCLUSIÓ es refereix al problema polític primari que Grècia patia en aquell moment, quan encara no feia

Avui, la península hel·lènica es troba pobra, sense agricultura, gairebé sense indústria, incapaç d'aixecar-se per si mateixa perquè no pot competir amb les grans nacions marítimes

un segle que havia conquerit la seva independència de l'imperi Otomà (l'any 1832). Tot el que passa i ha passat a Grècia –ens diu Gaziel– no és més que un enfrontament a mort entre el rei Constantí i el polític grec més influent, Venizelos. El primer era un germanòfil convençut i el segon, un francòfil

de cor. El rei encarnava el poder autocràtic, de casta i raça, amb una concepció jeràrquica i feudal de l'estat, basada en l'hegemonia dels grans senyors i dels alts comandaments de l'exèrcit. Venizelos, per contra, representava l'esperit democràtic, la concepció de l'estat liberal, amb sufragi universal, predomini civil i drets de l'home. Fins que va esclatar la guerra, Venizelos –partidari de França i Anglaterra– portava la batuta, però a partir d'aquell moment el rei va assumir el protagonisme polític, decantant-se a favor d'Alemanya.

A LA SEGONA CONCLUSIÓ Gaziel hi arribà trepitjant el país. “Què pot quedar-li de la seva antiga glòria a la Grècia moderna?” –es pregunta–. “Després de lluites contínues i de dominacions successives que ocuparen les seves terres durant l'edat mitjana; després de l'esclavitud secular a què la van sotmetre els turcs fins ara fa poc, la vella raça hel·lènica ja no deu existir”. No obstant –afegeix– els grecs actuals ens semblen situats a un nivell superior al dels seus veïns serbis, búlgars, albanesos i turcs, però és un miratge: tots els territoris balcànics –Grècia inclosa– no contenen avui més que una sola raça. En aquesta línia, un monjo del monestir de Megaspoleon deia a Gaziel, el capvespre del 5 de novembre: “Grècia es troba en un estat llastimós, caòtic. Després de les dominacions medievals i de l'esclavitud soferta sota els turcs, ni un sol dels habitants de Grècia podria reivindicar una filiació verdaderament nacional (...). Avui, la península hel·lènica es troba pobra, sense agricultura, gairebé sense indústria, incapaç d'aixecar-se per si mateixa perquè no pot competir amb les grans nacions marítimes, reduïda com està a la capital, a dos o tres petites ciutats i a uns quants poblets de pastors.” No obstant aquesta realitat innegable, Gaziel reconeix que, gràcies en bona mesura a l'ajut de les poderoses colònies d'emigrants grecs disperses arreu del món i a la política de Venizelos, “el poble grec ha progressat notablement i ha iniciat un camí de regeneració que l'honra” (...), però “aquest període de ressorgiment no ha estat encara prou llarg i eficaç per cobrir, amb l'encant de les noves virtuts adquirides, la nuesa dels antics vicis arrelats”.

NO ÉS ESTRANY, per tant, que Gaziel denunciï que a Grècia hi ha hagut sempre un fortíssim i sigil·lós partit de grans senyors i propietaris d'esperit feudal (avui substituïts en part per armadors), que són els que de fet portaven les regnes del país. La realitat és tossuda i sempre s'acaba imposant. La Unió Europea ha tingut en compte alguna vegada aquesta realitat profunda?

CARME PERIS

